

Száz év után

Száz évvel ezelőtt adták át rendeltetésének az algyői vasúti Tisza-hidat. Ugyanakkor indította meg a forgalmat Békéscsaba—Hódmezővásárhely—Szeged-Rókus között az „Alföldi—Fiumei Vasúttársaság”. A régi híd ma már nem tudja megfelelően lebonyolítani a lényegesen nagyobb vasúti és közúti forgalmat, a szomszédságában gyors ütemben épül az új, korszerű köztúri híd. Építésére 140 millió forintot költenek. (MTI)

Ipar-fejlesztés

Az iparilag korábban elmaradott alföldi város, Csongrád sokat fejlődött az elmúlt négy év alatt. Nagy segítséget jelentett ebben a 12 millió forintos, vissza nem térítendő állami hozzájárulás.

A legjobban a fővárosi Működő Kft. gazdálkodott a rendelkezésére bocsátott 5 millió forinttal. A segítséget saját eszközeivel is kiegészítette, s felépítették a város legnagyobb üzemcsarnokát. Ebben lakószoba-kondicionáló berendezéseket, valamint motorvizsgáló padokat, hűtőgépvázakat gyártanak. A Csongrád megyei Vegyipari Vállalat a kétféle forintos fejlesztési alap felhasználásával ugyan csak új üzemrészeket létesített villamosági berendezések, fóliahegesztő készülékek gyártására.

KÉT EGYFELVONÁSOS

Évadkezdés a Minerva Színpadon

Új évadot nyitott a Minerva színpad hétfőn. Előadásával leköttette és gondolkodásra készítette a publikumot. És az együttes ezzel már hű maradt önmagához, illetve névadójához, Minervához, a bölcsesség istennőjéhez, a művészet és a tudomány pártfogójához.

Az idén első ízben két modern egyfelvonásos vittek színpadra. Ezzel kapcsolatban csak egy kétfoldos kritikát megjegyzés: ami modern — mert ehhez természetes, hogy ragaszkodnak egy fiatalokból álló társulat —, az feltétlenül tragikus, lehangozó? A két darab feltétlenül egymás utánosságában kételkedem.

Lerói Jones Zoltán című drámáját olvashattuk már a Nagyvilágban néhány éve, Metróban címmel. A faji kérdés élére állítása férfino relációban. A földalatti utazó csendes-félnék néger fiút, Clayt először provokáló, szemtelen kedvességgel megkönyezi egy fehér lány, Lula. Majd a hűt vég-sőkig feszítve kikényszeríti a fiúból a szunnyadó önértéket. A lány nem viseli el a vereséget, megöli a négert, és egy nyegle mozdulattal bejegyzi a noteszébe. A Lulát alakító Fekete Gizella tudott magakellett és szemtelen, gyengéd és arrogáns, szavahihező és elvetemült lenni. Nemcsak játéka, de szép beszéde is élvezetes volt.

Clay, Novák Zoltán, szimpatikus formálta meg a gyengédlelkű „fekete Baude-laire-t”, alapviselkedését: mértékartását, elfojtottságát sikerült fokoznia, így kiváló kontrasztként hatott a gyilkos gondolatokat is ébresztő

kegyetlen fehérek iránti gyűlölete.

A másik egyfelvonásos, a fiatal filmrendező, Tapolcai Oláh Gábor Egyetlen szó című groteszk jelenetét szinte visszafojtott lélegzettel nézte a közönség. Az előző dráma megdöbbentő hatását sikerült továbbfokoznia a darabnak, a rendezőnek és a szereplőknek. Itt is harcról van szó — és itt is a nő van főként, kegyetlen főként. Gumikötéllel edzve vára aldozatát két hullá társaságában a hölgy, akit Pálffy Katalin, a színház fiatal segédrendezője alakít rendkívül határozottan, mértékartóan — és hátborzongatóan. Megérkezik Márk, a férfi — Tolnai Miklós —, akire hűvös tárgyilagossággal rákényszeríti, hogy egy szóba sűrítse mondanivalóját. Márk vívódását, a halálvárást, a felette uralkodó akarrattal szembeni gyöngeségét kiválóan jeleníti meg a színész. Játsszik — a szó legnemesebb értelmében — egész lényével. Nemcsak szép szövegmondását, jó szerepértelmezését, hanem pantomimikus eszközeit is dicséret illeti. Szívesen tapsoltunk a szerzőnek és a színésznek egyaránt — és azt hiszem, szívesen tapsolnának többen is, színházi környezetben.

Az amatőr színjátszók adottságaiból is következik, hogy meglehetősen eszköztelen, díszlet- és kelléknélküli darabokat igyekeznek színpadra vinni. Ez rendben is van. Valamit azonban csak szövegként: az első dráma alapszituációjától, az egész mondanivalójától elválaszthatatlan, hogy tisztában legyen a néző a fiú néger-voltával. Novák Zoltán

ennek semmi jele nem volt látható. Az kevés, hogy zárt függöny mellett magnóról bemutatkozik két hős. Egy hangingerforrásra nem figyel fel fény és mozgás nélkül a néző, ha az utóbbiakat várja. A nézőtérben sokan a darab közepén jöttek rá, hogy tulajdonképpen miről is van szó. És még egy: ha már Simon Templart is megszenyít — valóban jól sikerült — „bunyójelenetre” is vállalkozik a társulat, nem árt előrelátónak lenni és rögzíteni azt a kevés díszletet. A legdrámaibb pillanatban színészek sem boldogító kacajt hallani a nézőtér-ről.

A sikeres előadás dicséri a színésszé lett Konter László rendező és Paál István dramaturg munkáját.

Chikán Ágnes

Meghonosodik-e a könnyű-szerkezetes építésmód?

Hazánkban az építőipar teljesítőképessége az elmúlt öt éves terv időszakában jelentősen növekedett, mintegy 55—60 százalékkal, az előirányzott 24—28 százalékhelyett. Ennek ellenére állandó a kapacitáshiány az építési piacon. A negyedik öt éves tervben a terv és az építési feladatok az építőipar kapacitásának 41—45 százalékos növekedését igénylik és ezt mintegy 70—75 százalékkal a termelési kapacitásának kell elérni. Ez hazánkban — a krónikus munkaerőhiányt figyelembe véve — kizárólag az építés-iparosítás útján valósítható meg.

A háztartási paneles építésmód bevezetésével a lakásépítésben forradalmi változás történt. Hasonló tenden-

cia azonban még nem érvényesült a többi építőipar-fajtánál, az ipari, mezőgazdasági és közösségi épületek létrehozásában. Ezért olyan új építési módra is szükség van, amely a felhasználó anyagoknál független a hagyományos építőipartól és új anyagforrásokra és gyártó-bázisokra támaszkodik. Ilyen a könnyűszerkezetes építés.

Az ÉVM javaslattal fordult tavaly a Gazdasági Bizottsághoz, hogy a könnyűszerkezetes építési módot nyilvánítsa központi fejlesztési programmá. Ez megtörtént. A központi fejlesztési program kidolgozása jelenleg tart. Ezzel egyidejűleg számos külföldi könnyűszerkezetes építési rendszert tanulmányoztak, acélipari üzemek és technológiai gyártási folyamatot. Ugyanakkor pályázatot is hirdettek a könnyűszerkezetes építési rendszer magyarországi meghonosításában részt venni szándékozó hazai vállalatok részére. Az értékelés még tart, tél végén vagy tavaszra várható eredmény-hirdetés.

A pályázat is bebizonyította, hogy rendkívül nagy az érdeklődés. A vállalatok, az ipari üzemek a saját termelési tapasztalataikból és a gazdasági mechanizmus által teremtett lehetőségekből is megértették, hogy a negyedik öt éves terv célkitűzései nem valósíthatók meg enélkül a könnyűszerkezetes gyártó bázis nélkül. Ennél a szisztémánál az átfutási időtartam a hagyományos építési időszakokhoz képest mintegy negyedrése csupán.

Ö. L.

L. I.

Szerzői est Újszegeden

Nem tudni pontosan, mi vonzotta a nézőket tegnap este az újszegedi művelődési házba, Kálmán László szerzői estjére, a közreműködő művészek népszerűsége vagy az író művel iránti érdeklődés, tény, hogy a nagyterem zsúfolásig megtelt. Hasonló típusú irodalmi estek Szegeden elég ritkán; szerzőink többsége az irodalom más műfajai iránt érdeklődik. A nagy érdeklődésben bizonyára az est művének szokatlansága és kivételessége is szerepet játszott.

Kálmán László termékeny drámaíró, bár műveit a közönség alig ismeri. Harminc egész estét betöltő drámájából csak néhány kapott publicitást, azok is jórészt részletekben, töredékekben. Nem véletlenül: Kálmán nem modern szerző. Dramaturgiája iskolás, nem egyszer tudálékosan nehézkes, szemlélete egyszerű, néhol naiv. Mai életből vett témái ellenére darabjai olyanok, mintha száz éve írták volna őket. Mindattól, amit a modern dráma létrehozott vagy létre akar hozni, Kálmán teljesen érintetlen.

Munkássága mégsem teljesen érdektelen. Tegnap szerzői estjén például a közönség érzésünk szerint jól szórakozott, s olyan szerepek is akadtak, amelyeket a színészek láthatólag élvezettel játszottak. Kálmán jól ért egyfajta dramaturgiához, s ha az idő már el is szaladt a színházszínlátnak és módja fölött, bizonyos szellemesség és plasztikusság, néhány

jó megfigyelés nem tagadható meg a szerzőtől.

Nemcsak egyszerűen jó szándékú vállalkozás volt tehát az újszegedi művelődési ház kezdeményezése, hanem érdekes kísérlet is Szeged irodalmának minél teljesebb bemutatására; népművelési értékű akció.

A szerzői est rendezője, Versényi Ida, narrátorként is közreműködött. Az egyfelvonásosok, jelenetek, szatírák szerepeit Molnár Piroska, Stefánik Irén, Kovács János, Tolnai Miklós és Papp János, a Szegedi Nemzeti Színház művészei játszották.

Ismét a nyitvatartás

Örömmel olvastuk, hogy a Széchenyi téren a központi hűtőszobákat az átalakításig nem tartják zárva, hanem addig is olcsó belsőseket árulnak ott. De sokan vannak, akik csak szombaton tudnak oda eljutni — írja Kovács Mihály (Dalos utca 8.). Sajnos azonban szombaton 14 órakor bezár az üzlet, s akik dolgoznak, nem érnek oda zárásig. Nem lehetne változtatni a nyitvatartási időn?

Köszönet — valakinek

Ezúttal a történet pontos idejét is leírjuk, mert Abraham Imre, (Szeged, Korondi utca 11.) olvasónk nem is tudja, kinek kell megköszönni a kedvességet. Csak annyit tud, hogy a főpostán október 23-án 8 óra előtt 10 perccel a harmadik ablaknál teljesített szolgálatot az a bronzvörös hajú kislány. Ol-

vasónk az NDK-ba 75 dekás kis ajándékcsomagot akart feladni, mivel úgy értesült, hogy külön aluli csomagot levélként is küldhet. Átadta hát a vámnnyilatkozattal együtt a szolgálatot teljesítő postáslánynak, aki közölte vele, hogy így becsomagolva és átkötve igen drága lesz, viszont ha csak masnira köti a zsineget, akkor 15 forinttal megoldható a postázás, feltéve, hogy levél nincs a csomagban. Természetesen olvasónk az olcsóbb feladást választotta és már azon gondolkodott, hogy miként is tudná a helyszínen gyorsan átcsomagolni a küldeményt, de a kislány — miután udvariasan elmagyarázta a teendőket — felkelt és pár perc alatt átcsomagolta, megmutatva, hogy máskor így tessék elkészíteni a kis csomagot. Olvasónk úgy meglepődött ezen a kedves, udvarias bánásmódon, hogy még megköszönni is elfelejtette. Így aztán egyrészt az ő köszönetét tolmácsoljuk, másrészt felhívjuk az esetre a postavezető figyelmét, aki bizonyára pontosan tudja, hogy ki volt ez az udvarias postáslány, aki megérdemli a főnöki dicséretet is.

Színe és „visszája”

A Patyolatra panaszkodik Kócsó Istvánné (Földműves utca 3.). Részletesen leírja levelében, hogy a mosásra beadott ágyneműt milyen állapotban kapta vissza. Többek között az öt lepedőből kettő ki sem volt rendesen vasalva, a vászon paplanlepedőből az egyiket ki sem fordították a vasalásnál. Arról nem is szólva, hogy ahány darab, annyiféleképpen volt összehajtván.

Azt mondhatnánk, hogy apró panasz, talán nincs is helye olvasónk jelentősebb panaszai között, s ha elvéve akadna ilyen kifogás, bizonyára mi sem foglalkoznánk vele. De az igazság az, hogy a szerkesztőségbe is több jötték a fogadóruháinkra hasonló panaszokkal és nemcsak a mosás, de a tisztítás miatt is sok a kifogás a Patyolat munkájára. Leveleiről is úgy sumázza mondandóját: sokkal több ügyfele lehetne a Patyolatnak, ha rendesebb munkát végeznének. Számunkra nem is a Patyolat ügyfélforgalma érdekes — hiszen minden vállalat döntse el, hogy akar-e nyereségre dolgozni, vagy nem. Ami viszont közérdek: a dolgozó nők második munkájának megköny-

nyítása, a dolgozó asszonyok életkörülményeinek megjavítása. Mert hiába frunk vezércikket arról, hogy a párt Központi Bizottsága is külön foglalkozik ezzel a témával, határozatot is hozott rá, ha a szolgáltatóipar nem képes felnőni a feladatokhoz. Ilyen látszólag apró dolgokon is múlik, hogy a szavak és a tettek egyezzenek!

Sugárúton végesvégig

A Kossuth Lajos sugárút „külsőjéről” lapunkban nem egy cikk jelent már meg, de szívesen elmondjuk ismét véleményünket, ezúttal Balogh Sándor (Kossuth Lajos sugárút 97. szám alatt lakó) olvasónk levele kapcsán. Már a bevezetőből világos tehát, mennyire egyetértünk azzal, botrányos, hogy városunkba a nemzetközi főútvonalon érkezők ezen az elhanyagolt utcán jönnek be. Kénytelenek vagyunk erre is hivatkozni, noha nem ideálunk az a háziasszony, aki csak akkor takarít, ha vendég érkezik... De úgy látszik, magunk miatt képtelenek vagyunk rendet teremteni a sugárúton. Az út mel-

lett kétfelől is földkupacok, a virággyaknak meghagyott sávon egész nyáron a gaz éktelenkedett, (na, majd a tél ezt leradírozza!) szemét mindenütt, rossz kerítések, ablaktalan, rozoga házak. Rövidre fogva: szegénységi bizonyítvány! Nem arról van szó, hogy kozmetikázunk, mutassuk magunkat szebbnek, gazdagabbnak, mint vagyunk, de arról annál inkább beszélni kell, hogy amit szorgalommal és rendszeretlennel meg tudunk oldani, legalább azt tegyük meg. Olvasson a város egyik főbejárata, mintha gazdája van lennel! Igaz is: mit szól ehhez (és szóljon végre!), a városi tanács!

MÉG TÖBB LAP A CSALÁDOKHOZ.

Az újságíró klubban jöttek össze tegnap, kedden tanácskozára, a posta szegedi hírlapkezelője, hogy megbeszéljék, miként növelhető tovább a városban a párt-sajtó, különösképpen a Népszabadság előfizetőinek és olvasóinak tábora. A terjesztés eddigi eredményeiről, a nehézségekről és a fejlesztési célok számszerű adatairól Szabó József, a szegedi megyei hivatal vezetője, illetve Pónyai Mihály, a hírlaposztály vezetője számolt be. Szabó József köszönetet mondott a kézbesítőknek azért

a szép eredményükért is, hogy a párt szegedi lapjának, a Délmagyarországnak az év elején mintegy ezer olvan új előfizetői szereztek, akik azóta is hűséges olvasói az újságnak. Az értékeletlen részt vett és felszólalt Fodor József, a postaigazgatóság vezetője is.

Nagymágyocson a pártszervezet a közel-műltben elhatározta: a községben a kongresszus befejezéséig minden párttag előfizetője lesz a párt valamelyik lapjának, elsősorban a központi lapnak, a Népszabadságnak. Most a szegedi kézbesítők is csatlakoztak ehhez a kezdeményezéshez.

